

Briuselis, 2021 11 25
SWD(2021) 345 final

KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS
POVEIKIO VERTINIMO ATASKAITOS SANTRAUKA

pridedamas prie

Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo sukuriamas Europos bendras prieigos punktas, kuriuo užtikrinama centralizuota prieiga prie viešai skelbiamos informacijos, aktualios finansinių paslaugų, kapitalo rinkų ir tvarumo sritims

Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo dėl Europos bendro prieigos punkto sukūrimo ir veikimo iš dalies keičiami tam tikri reglamentai

Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria dėl Europos bendro prieigos punkto sukūrimo ir veikimo iš dalies keičiamos tam tikros direktyvos

{COM(2021) 723 final} - {COM(2021) 724 final} - {COM(2021) 725 final} -
{SEC(2021) 572 final} - {SWD(2021) 344 final}

Santraukos lentelė
Prie pasiūlymo dėl Europos bendro prieigos punkto pridedamas poveikio vertinimas
A. Būtinybė imtis veiksmų
Kodėl? Kokia problema sprendžiama?
Kad galėtų priimti patikimus investicinius sprendimus, kapitalo rinkų investuotojams reikalinga prieiga prie visos informacijos (finansinės, susijusios su tvarumu ir produktais ir pan.), kurią subjektai privalo skelbti pagal ES teisę, ir galimybė tą informaciją skaitmeniniu būdu naudoti. Šiandien ši informacija yra išmėtyta įvairiose valstybėse narėse ir dažniausiai netinkama naudoti skaitmeniniu būdu. Taip pat ją naudoti trukdo kalbos barjeras ir ribojančios naudojimo sąlygos. Todėl įmonių ir produktų informacijos naudotojams jos ieškoti, ją naudoti ir analizuoti yra brangu. Tad mažėja ES finansinių paslaugų veiksmingumas ir vientisumas, kyla kliūčių tvariam ekonomikos augimui.
Ko siekiama šia iniciatyva?
Apie planą sukurti Europos bendrą prieigos punktą (ESAP) paskelbta 2020 m. rugsėjo mėn. Komisijos priimtame kapitalo rinkų sąjungos (toliau – KRS) veiksmų plane. Juo siekiama šalinti kliūtis, trukdančias skaitmeninėmis priemonėmis naudotis informacija. Šis punktas padidins informacijos srautus Sąjungoje, be kita ko, tarpvalstybiniu mastu. Be to, juo siekiama skatinti skaitmeninę informacijos (pakartotinę) naudojimą. Padidinus informacijos srautus ir naudojimą savo ruožtu bus lengviau integruoti finansines paslaugas bei kapitalo rinkas ir geriau paskirstyti kapitalą. ESAP, kaip bendra Europos duomenų erdvė, taip pat sudarys sąlygas plėtoti naujas technologijas ir paslaugas, pavyzdžiui, grindžiamas automatizavimu ir dirbtiniu intelektu.
Kokia būtų papildoma ES lygmens veiksmų nauda?
Veikdamos savarankiškai valstybės narės iniciatyvos tikslo, t. y. integruoti duomenų bazes ir informaciją visoje Sąjungoje ir parengti jas skaitmeniniu formatu, negali deramai pasiekti. Šiuo metu dauguma taisyklių, taikomų įmonių teikiamos informacijos atskleidimo kanalams ir formatams, yra nustatytos valstybių narių teisės aktuose. Atsižvelgiant į siekio sukurti Europos bendrą prieigos punktą mastą ir poveikį, šias problemas gali būti veiksmingiau spręsti Sąjungos lygmeniu.

B. Sprendimai
Kokios su teisėkūra susijusios ir nesusijusios politikos galimybės apsvarstytos? Ar viena iš politikos galimybių pasirinkta kaip tinkamiausia? Kodėl?
Apsvarstytos kelios teisinės ir neteisinės politikos galimybės, iš kurių pasirinktos šios tinkamiausios galimybės pagal penkis pagrindinius aspektus: - taikymo sritis: ESAP prieinama informacija apims visą subjekto, produkto ir kitą aktualią informaciją, subjektų laipsniškai pradėsimą skelbti laikantis ES finansinių paslaugų srities teisės aktų 2024–2026 m.; - formatai: ESAP priims informaciją ir (arba) dokumentus, parengtus atviru plačiai naudojamu nuskaitomuoju formatu, ir suteiks galimybę ilgainiui toliau plėtoti elektroninius formatus, tinkamus kiekvienu konkrečiu atveju, kartu su bendru būtinųjų metaduomenų rinkiniu; - rinkimo punktai: duomenys bus renkami necentralizuotai, pasitelkus dabartines nacionalines įstaigas, kaip antai oficialiai nustatytus mechanizmus, arba ES institucijas, pavyzdžiui, Europos priežiūros institucijas. Visi rinkimo punktai numatys ESAP prieigą prie tos informacijos naudojantis programų sąsaja; - atvirieji duomenys: ESAP skatins atvirųjų duomenų politiką, grindžiamą atviromis naudojimo sąlygomis, pagal kurias neribojamas pakartotinis naudojimas, suteikiama laisva prieiga prie informacijos ir plačiai naudojamų atvirų formatų;

- administravimas: ESAP administruos Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija (ESMA).
Kas kuriai galimybei pritaria?
ESAP sulaukė visų pagrindinių suinteresuotųjų subjektų grupių plataus palaikymo. Kalbant apie kūrimą ir diegimą, dauguma tikslinių konsultacijų respondentų ir nuotolinių praktinių seminarų dalyvių pritarė centralizuotai lengvai prieigai prie plačios apimties viešai atskleidžiamos finansinės ir su tvarumu susijusios informacijos, pateikiamos nuskaitomuoju formatu. Šios informacijos naudotojams reikalingi geros kokybės ir papildomai suskaitmeninti duomenys, kad galėtų naudoti juos elektroniniu būdu. Kalbant apie administravimą, dauguma pritarė tam, kad ESAP administruotų viešoji įstaiga, nors daugelis palaikė ir papildomą privačiojo sektoriaus dalyvavimą administruojant šį punktą.
C. Tinkamiausios galimybės poveikis
Kokie būtų tinkamiausios galimybės (jei jos nėra – pagrindinių galimybių) pranašumai?
ESAP palengvins informacijos apyvartą tiek valstybėse narėse, tiek tarp valstybių. Šis punktas paskatins skaitmeninį šios informacijos naudojimą. Tokiu būdu visi rinkos dalyviai ir savanoriškai duomenis teikiantys subjektai taps investuotojams, analitikams, tarpininkams, tyrėjams ar fondams labiau ir vienodai su kitais matomi ir nepatirs diskriminacijos nepriklausomai nuo jų pačių ar jų rinkos dydžio. Tai atvers finansavimo galimybių, padės geriau paskirstyti kapitalą, sumažins kapitalo sąnaudas ir padidins vidaus rinkos atsparumą. ESAP laiku ir veiksmingai teiks lengvą prieigą prie įvairesnės informacijos ir atvers naujus akiračius. Be to, ieškodami informacijos ir ją tvarkydami naudotojai sutaupys laiko ir išteklių. ESAP padės tenkinti augantį įmonių poreikį gauti su tvarumu susijusios informacijos, taigi taps paspirtimi siekiant tvaraus finansavimo ir žaliojo kurso tikslų. ESAP suteiks galimybę finansų srityje siūlyti inovatyvias paslaugas, grindžiamas duomenų analize, didžiaisiais duomenimis ar dirbtiniu intelektu ir (arba) mašinų mokymųsi, taip pat palengvins prieigą ir naudojimą elektroniniais įtaisais.
Kokios būtų tinkamiausios galimybės (jei jos nėra – pagrindinių galimybių) įgyvendinimo išlaidos?
2022–2027 m. bendros ESMA išlaidos, susijusios su ESAP diegimu (infrastruktūra) ir veikimu, sieks 16 mln. EUR. Remiantis skaičiavimais, ES / nacionalinių duomenis renkančių įstaigų susijungimo su ESAP išlaidos būtų apie 50 800 EUR kiekvienai duomenis renkančiai įstaigai ir 3,1 mln. EUR kartu (vienkartinės išlaidos), o periodiškų išlaidų vienai duomenis renkančiai įstaigai siektų apie 6 500 EUR ir kartu – maždaug 0,4 mln. EUR. Į ESAP taikymo sritį patenkančių duomenų rengėjų vienkartinės išlaidos (t. y. registracija duomenis renkančioje įstaigoje) turėtų būti nereikšmingos, tačiau metinės periodiškų juridinio asmens identifikatoriaus, skaitmeninio sertifikato ir pasirašymo priemonės užsakymo ir išdavimo išlaidos, skaičiuojama, siektų iki 800 EUR vienam subjektui ir apie 121 mln. EUR ES lygmeniu.
Koks bus poveikis verslui, MVĮ ir labai mažoms įmonėms?
MVĮ poreikis būti geriau matomomis yra daug didesnis (dėl MVĮ tyrimų trūkumo), todėl ESAP numato galimybę savanoriškai įkelti nebiržinių įmonių, kaip antai MVĮ, informaciją ir taip padidinus jų žinomumą joms atverti papildomų finansavimo galimybių ir padidinti jų potencialą plėstis tarpvalstybiniu mastu.
Ar tai turės didelį poveikį nacionaliniams biudžetams ir administravimo subjektams?
Įsigaliojus šiam teisės aktui ESMA teikiamas finansavimas (tiek administracinėms, tiek veiklos išlaidoms) bus bendrai skiriamas iš ES biudžeto (iki 40 %) ir nacionalinių kompetentingų institucijų (likę 60 %). Pasiūlyme nenumatoma, kaip nacionalinės viešos duomenų rinkimo įstaigos pagal poreikį pritaikytų savo finansavimo šaltinius. Pagal Komisijos TPI programą (Struktūrinių reformų rėmimo GD) gali būti iš dalies finansuojama techninė parama, skirta nacionalinių kompetentingų

institucijų vykdomam ESAP diegimui, jei šios institucijos tokio finansavimo paprašys.
Ar bus dar koks nors didelis poveikis?
Ne.
D. Tolesni veiksmai
Kada politika bus persvarstoma?
Siūloma peržiūrėti politiką praėjus penkeriems metams nuo įsigaliojimo ir įdiegti stebėsenos priemones.